Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/23/134106

Meningsvormende nota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Routes voor de Lokale Energie Strategie Druten

Routes

A. Landelijke beleidslijn

OF

B. Gemeentelijk beleid +

OF

C. Koploper route

Aanleiding

Wereldwijd is afgesproken om klimaatverandering tegen te gaan en de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graad. Het Klimaatakkoord uit 2019 is daar de Nederlandse uitwerking van. Ook de gemeente Druten staat aan de lat om haar deel bij te dragen aan de vermindering van de CO2 uitstoot. Als we het landelijke doel als streven aanhouden komt dat neer op een reductie van 55% van de CO2 uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990. In 1990 bedroeg de CO2-uitstoot in Druten 169 Kton, in 2030 zou dit dus nog maar 76Kton mogen zijn. De meest recente data laat zien dat we rond de 110 Kton uitstoot zitten. Dat betekent dat we nog een reductie van 34 Kton te gaan hebben tot 2030. Dit staat gelijk aan één jaar lang energieverbruik van 9350 huishoudens.

Daarnaast heeft de gemeente als doel om in 2040 energieneutraal te zijn, en als het kan eerder. In 2021 verbruikte de gemeente 270 TJ aan elektriciteit en 694 TJ aan warmte, dit is voornamelijk gasverbruik. De bedoeling is dat in 2040 alle energie voor warmte en elektriciteitsgebruik duurzaam is.

De Lokale Energie Strategie (LES) geeft inzicht in wat de mogelijkheden zijn om CO2 te reduceren en energieneutraliteit te behalen en wat deze mogelijkheden inhouden. Na vaststelling van de LES stellen we een uitvoeringsprogramma op. Voordat de LES verder uitgewerkt kan worden vragen we uw raad om een keuze te maken uit 3 verschillende routes.

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluiten (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
16-05-2023	Z/23/092882 Startnotitie Lokale Energiestrategie en Uitvoeringsprogramma

Routes kort beschreven

Bij route A volgen we de landelijke lijn en blijven we doen wat we nu ook al doen. Hierbij geven we ook invulling aan de afspraken die landelijk, provinciaal en regionaal al gemaakt zijn. Hierdoor behalen we bijna de landelijke doelstelling voor 2030. In deze route wordt energieneutraliteit niet behaald.

In Route B doen we hetzelfde als route A, maar daarnaast zetten we in op extra vermindering van CO2 uitstoot in sectoren waar de gemeente het meeste invloed op heeft. Hierdoor kunnen we 3 ton CO2 extra reduceren, waardoor de reductie die na 2030 behaald moet worden kleiner wordt. Ook geeft dit route iets meer marge, mochten we de boogde reductie op één van de gebieden niet halen dan is het nog steeds mogelijk om de overall doelstelling van 55% reductie in 2030 te behalen. Daarnaast zorgen we in deze route voor voldoende opwek en alternatieve warmtebronnen om in 2040 energieneutraal te zijn.

Bij Route C, het koploper-route, halen we alles uit de kast om meer CO2 te reduceren in 2030 dan landelijk is afgesproken namelijk 60% en om in 2040 energieneutraal te zijn. In deze route worden door alle partijen extra stappen genomen in de gebouwde omgeving met name in het aardgasvrij maken van woningen, maar ook in de energiebesparing bij bedrijven. Hierdoor behalen we overall een extra reductie van 9 kton CO2!

Overeenkomsten
In alle routes:
- volgen we tenminste de landelijke beleidslijn, de afspraken uit het Gelders Energie Akkoord (GEA), de afspraken in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) en zijn besparingen die verwacht worden op basis van dit beleid al meegenomen;
- voldoen we aan de huidige wettelijke verplichtingen vanuit het Rijk;
- wordt er een serieuze inzet van de gemeente gevraagd boven op de maatregelen van het Rijk. Dit geldt ook voor inwoners en andere partners;
- geldt dat wat we niet tussen nu en 2030 reduceren, tussen 2030 en 2050 gedaan zal moeten worden, omdat in 2050 de CO2 uitstoot op 0 moet uitkomen.

Verschillen
In de onderstaande tabellen staan de verschillen tussen de routes. De cijfers geven het percentage besparing van CO2 uitstoot in 2030 ten opzichte het referentiejaar 2019. Waar er verschillen zitten tussen de routes is dit blauw gearceerd.

Het percentage besparing aardgas in woningen is ter illustratie ook omgerekend naar hoeveel woningen er dan daadwerkelijk van het aardgas afgehaald moeten worden. Voor het percentage besparing op personenauto’s is dit ook omgerekend naar het aantal brandstofauto’s dat dan ‘fossielvrij’ zou moeten worden door over te gaan op elektrisch rijden of omdat huishoudens de auto inruilen voor duurzame alternatieven zoals OV, deelauto of fiets.

In de tabel is ook een kolom opgenomen met cijfers over de CO2 uitstoot in 2019 naar categorie. Hiermee wordt per categorie duidelijk hoe groot de CO2 uitstoot is en dus de mogelijke impact van iedere route.

Daarnaast zijn er nog een aantal categorieën waar ook een besparing op behaald moeten worden, het percentage daarvan is voor alle routes gelijk. Dit zijn categorieën waar de gemeente minder invloed op heeft.

Doel		Routes		
		A. Landelijk	B. Gemeentelijk +	C. Koploper
Verschil CO2 uitstoot tov reductiedoel van 55% minder in 2030		-1Kton CO2	3 kton CO2 (extra besparing)	9 kton CO2 (extra besparing)
Energieneutraal in 2040		45% 6 zonneparken in pijplijn (Toekomstbeeld 2)	100% 6 zonneparken in pijplijn + 8-9 windmolens of 140 ha zonnepark (Toekomstbeeld 2)	100% 6 zonneparken in pijplijn + 9-10 windmolens of 155 ha zonnepark (Toekomstbeeld 3)
CO2 besparing in 2030 per categorie	**CO2 uitstoot (Kton) in 2019**	**A. Landelijk**	**B. Gemeentelijk +**	**C. Koploper**
besparing aardgas in woningen	18,3	**19% = 1.519 woningen**	**20% = 1.599 woningen**	**40% = 3.198 woningen**
woningen elektriciteit	8,8	74%	74%	74%
besparing aardgas in commerciële dienstverlening	2,4	38%	50%	60%
commerciële dienstverlening elektriciteit	5,8	74%	74%	74%
besparing aardgas in publieke dienstverlening	2,4	38%	80%	90%
publieke dienstverlening elektriciteit	2,6	74%	80%	90%
wegverkeer personenauto's	13,8	**26% = 1.966 minder brandstofauto's**	**25% = 1.917 minder brandstofauto's**	**30% = 2.300 minder brandstofauto's**
mobiele werktuigen	3,7	11%	50%	50%
besparing aardgas in industrie	9,7	23%	30%	40%

Financiële gevolgen

De strategie en het uitvoeringsprogramma moeten voor een gerichte inzet van middelen zorgen. Echter, in deze fase is lastig in te schatten wat globaal de kosten zijn van de verschillende routes. Dit heeft te maken met de complexiteit van de energietransitie. Het strekt zich uit over verschillende beleidsterreinen en een langere periode. Voor veel trajecten geldt dat er geen blauwdruk is die gevolgd kan worden.

De kosten voor het opstellen van de Lokale Energiestrategie (LES) zelf en het bijbehorend uitvoeringsprogramma bedragen circa €75.000 en worden ten laste gebracht van het budget Energietransitie 649001. Dit budget bevat jaarlijks structureel € 80.000. Hier komt dit jaar en de volgende twee jaar nog extra middelen vanuit het Rijk bij: in 2023 € 350.755, in 2024 € 353.937 en in 2025 € 357.119.

Met de extra middelen en de structurele middelen wordt nu de LES en straks de uitvoering van de strategie en het programma bekostigd.

Communicatie en inwonersparticipatie
Op 25 september vindt er een bijeenkomst plaats waarvoor stakeholders en inwoners zijn uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst kunnen zij meepraten over de invulling van de route. Daarnaast zal er een workshop worden georganiseerd voor jongeren om hun input op te halen. Ook kunnen inwoners laagdrempelig input leveren via een digitale enquête.

Uitvoering of Vervolgstappen
Hieronder een overzicht van de stappen en producten met een voorstel voor de betrokkenheid van de raad:

LES meningsvormende raad | beschrijving routes, voorstel route, hoofdlijnen strategie per opgave, partners, participatie.
29 augustus: behandeling in college B&W
4 september: presidium
7 september: informatieavond
14 september: RTG, meningsvormend
28 september: raadsvergadering, keuze route

Uitwerken gekozen route, strategie per opgave, begin opstellen uitvoeringsprogramma.
September-oktober

Vaststellen Lokale Energie Strategie.
7 november: behandeling in college B&W
20 november: presidium
30 november: RTG
14 december: raadsvergadering vaststellen

Opstellen en vaststellen Uitvoeringsprogramma LES door colleges
Oktober 2023-maart 2024

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen:
1. Notitie "Drie mogelijke routes voor de Lokale Energiestrategie Druten" 23 augustus 2023, Sweco.